

Zeelenberg, Nancy

1903-1986

**Geboren in Rotterdam
Gemeentebestuur
Wethouder**

Jannetje (Nancy) Zeelenberg, geboren te Rotterdam op 26 juli 1903, is advocate en politica en de eerste vrouwelijke wethouder van Rotterdam. Zij is de dochter van Alida Froukje Oosterhof en notaris Martinus Quirinus Zeelenberg.

In 1956 wordt Nancy Zeelenberg de eerste vrouwelijke wethouder van Rotterdam, als opvolgster van Jan van Tilburg. Van diens portefeuille Haven en Financiën krijgt ze alleen het laatste onderdeel. Haven achtte men een ongeschikt werkterrein voor een vrouw, omdat ze dan immers via een touwladder aan boord van schepen zou moeten klimmen, vertelt haar opvolger Jan Reehorst later. In 1958 geeft zij haar Tweede Kamerzetel op. In Rotterdam krijgt ze er dat jaar als wethouder de portefeuille kunstzaken bij. In 1962 wordt ze tevens Eerste Kamerlid.

Wethouder Zeelenberg start de bouw van De Doelen in Rotterdam in 1964. Foto: Ary Groeneveld.

Zeelenberg groeit op als enig kind in een vrijzinnig protestants notarisgezin in Rotterdam. Haar moeder overlijdt in 1909, als Nancy nog maar vijf jaar is. Een kinderjuffrouw neemt de opvoeding over. Nancy's vader hertrouwt in 1913. Uit dit huwelijk wordt zeven jaar later haar halfbroer Jan geboren. Na de lagere school gaat ze naar de meisjes-hbs, waar zij in 1923 het a-diploma behaalt, waarna ze van 1923 tot 1927 rechten studeert aan de Rijksuniversiteit Leiden. Na het voltooien van haar studie werkt op het Rotterdamse advocatenkantoor van Margaretha en Maria Koderitsch, een geheel vrouwelijke maatschap. In 1932 vestigt Zeelenberg zich als zelfstandig advocaat en procureur. Ze doet vooral pro deo-zaken op het terrein van kindbescherming en echtscheiding.

In de jaren dertig is Zeelenberg lid geworden van de links-liberale Vrijzinnig Democratische Bond, die in 1946 samen met de SDAP fuseert tot PvdA. Zeelenberg sluit zich aan

bij de nieuwe partij. In datzelfde jaar wordt ze gekozen tot lid van de Provinciale Staten van Zuid-Holland en van de gemeenteraad van Rotterdam. Zeelenberg is actief op het gebied van vrouwenemancipatie, als president van de Vereniging voor Vrouwenbelangen en Gelijk Staatsburgerschap en hoofdbestuurder van de Vrouwenbond van de PvdA. In 1952 komt ze voor de PvdA in de Tweede Kamer en krijgt als portefeuille justitie en emancipatie. Het lidmaatschap van Provinciale Staten geeft ze in 1954 op.

Zeelenberg, die per se als 'juffrouw' wil worden aangesproken, krijgt weldra de bijnaam 'de ongekroonde koningin van Rotterdam'. Als wethouder van financiën heeft zij een centrale rol bij de uitvoering van grote projecten zoals de metro, de Botlek en Europoort. Voor de aanleg van de metro springt het Rijk bij, maar Zeelenberg moet ook voor een flink deel financiële dekking zoeken. Op kunstgebied is zij betrokken bij de aankoop van de collectie-Van Beuningen voor museum Boymans en de plaatsing van beeldhouwwerken in de stad, zoals Wenckebachs Monsieur Jacques op de hoek Coolensingel-Binnenweg. Zelf beschouwt Zeelenberg de opening van concert- en congreszaal De Doelen in 1966 als de kroon op haar werk.

Begin 1967, een half jaar nadat Zeelenberg tijdens een B&W-vergadering onwel is geworden, stopt ze met haar werkzaamheden als Eerste Kamerlid, raadslid en wethouder. 'De liefde tot Rotterdam is haar aangeboren,' zei burgemeester Wim Thomassen bij haar afscheid. Op 10 februari 1967 wordt ze benoemd tot lid van de Raad van State, wat ze blijft tot 1978.

Op 22 april 1986, overlijdt Nancy Zeelenberg in haar woonplaats Rotterdam op 82-jarige leeftijd.

Als wethouder speelt Zeelenberg in de jaren vijftig en zestig een belangrijke rol bij de wederopbouw van Rotterdam. Zij is een energieke, intelligente en alomtewaardeerde bestuurder, die grote projecten financieel tot een goed einde weet te brengen. Rotterdam profiteert van haar uitstekende contacten op landelijk niveau: 'Haar relaties in de Tweede en Eerste Kamer zijn goud waard'. Ze doet haar werk met grote toewijding en nauwgezetheid. In kringen van het openbaar bestuur is zij vaak de eerste en enige vrouw, gerespecteerd om haar kennis en inbreng. De journalist Dick Hillenius schreef dat de mannen 'ook wel een beetje beducht voor haar [waren], want ze kon erg lastig zijn. Ze gaat recht op haar doel af en neemt nooit een blad voor de mond'. In 1963 wordt ze benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw. Ook is ze Commandeur in de Orde van St. Olav (Noorwegen). Bij haar afscheid als wethouder ontvangt ze in 1967 van de gemeente als eerste de zilveren Wolfert van Borselenpenning. De Rotterdamse Kunststichting reikt haar de Penning van de Maze uit. In 1974 volgt haar benoeming tot Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau.

Nancy Zeelenberg is overleden op 22 april 1986. In Rotterdam zijn een singel en een verzorgingshuis naar haar vernoemd.

Bron: Jan de Roos, 'Zeelenberg, Jannetje', in: *Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland*. [16/01/2018]
<https://resources.huygens.knaw.nl/vrouwenlexicon/lemmata/data/Zeelenberg>